

ارزیابی بالینی ساختارمند عینی تیمی: روشی نوین برای سنجش مهارت دانشجویان علوم پزشکی

ویدا شفیع پور^۱
فرشته عراقیان مجرد^۲

Team Structured Bedside Assessment (TOSBA): A New Formative Assessment Tool for Clinical Training of Medical Students

Vida Shafipour¹,
Fereshteh Araghian Mojarad²

¹ Associate Professor, Department of Nursing, Nasibeh Faculty of Nursing and Midwifery, Mazandaran University of Medical Sciences, Sari, Iran

² Assistant Professor, Traditional and Complementary Research Center, Addiction Institute, Mazandaran University of Medical Sciences, Sari, Iran

Corresponding Author: Fereshteh Araghian Mojarad - Traditional and Complementary Medicine Research Center, Mazandaran University of Medical Sciences, Sari, Iran. (E-mail: fereshteharaghian@yahoo.com)

سردبیر محترم

آموزش بالینی فرایندی است پویا که طی آن دانشجویان به صورت تدریجی با حضور بر بالین بیمار تجربیاتی کسب نموده و در واقع فرصتی را برای دانشجویان ایجاد می کند تا دانش تئوری را به مهارت های ذهنی، حرکتی و روانی متنوعی که برای مراقبت از مددجو نیاز است تبدیل کند (۱). هدف آموزش بالینی مؤثر، ارتقای تفکر انتقادی و مهارت تجزیه و تحلیل، کسب صلاحیت در ارتباطات، مهارت های مدیریت به موقع و افزایش اعتماد به نفس دانشجویان نسبت به توانایی هایشان در انجام مسوولیت های حرفه ای است (۲). در این راستا مفهوم ارزیابی به عنوان مهم ترین عامل مؤثر در شکل دهی چگونگی یادگیری دانشجویان در آموزش عالی شناخته

شده و کیفیت پیامدهای یادگیری به کیفیت ارزیابی بستگی دارد. این فرآیند در قالب ارزیابی "تکوینی" و "نهایی" صورت می گیرد (۱). ارزیابی تکوینی فرآیندی است که در طول دوره، برنامه یا ترم آموزشی رخ می دهد و هدف آن، پایش فرآیند یادگیری در حین آموزش و آرایه بازخورد به فراگیران در زمینه موفقیت ها و ناکامی های یادگیری است (۳). در حالی که ارزیابی نهایی، نوعی قضاوت و داوری در مورد کفایت و شایستگی یک فرآورده، پروسیجر یا برنامه اتمام یافته است و هدف آن تعیین میزان دستیابی دانشجویان به برآوردهای مورد انتظار است (۱).

ارزیابی بالینی ساختارمند عینی تیمی (TOSBA)، روشی برای ارزیابی تکوینی است که شامل یک سری

E-mail: fereshteharaghian@yahoo.com

مؤلف مسئول: فرشته عراقیان مجرد - ساری: مرکز تحقیقات طب سنتی

۱. دانشیار، گروه پرستاری، دانشکده پرستاری مامایی نسبیه، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ساری، ایران

۲. استادیار، مرکز تحقیقات طب سنتی، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ساری، ایران

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۳/۱۲ تاریخ ارجاع جهت اصلاحات: ۱۴۰۳/۶/۱۰ تاریخ تصویب: ۱۴۰۳/۸/۲۶

مواجهه واقعی در بالین بیمار در بیمارستان است (۴۵). هر مواجهه به یک "تیم" از دانشجویان برای انجام مجموعه‌ای از وظایف کلیدی بالینی با بازخورد ساده توسط تسهیلگر نیاز دارد. هدف از این روش، تسهیل یادگیری مهارت‌های کلیدی بالینی، ارتباطی و استدلالی است. این روش برخی از اشکالات مرتبط با آموزش بالینی که قبلاً برجسته شده بود را برطرف کند (۳). این روش منظم و سیستماتیک برای بررسی عملکرد و ساختار تیم‌هاست.

این نوع ارزیابی شامل چهار مرحله کلیدی، شامل تعیین اهداف، جمع‌آوری داده‌ها با استفاده از مصاحبه و مشاهده مستقیم، تحلیل داده‌ها و تعیین نقاط ضعف و قوت و مرحله چهارم بازخورد به شرکت کنندگان می‌باشد.

ارزیابی ساختار یافته بالینی عینی تیمی شامل سه گروه از پنج دانشجو است که از طریق سه ایستگاه مستقر در بخش می‌چرخند (هر ایستگاه شامل یک بیمار بستری و تسهیل‌کننده) است. هر گروه ۲۵ دقیقه را در یک ایستگاه کنار تخت می‌گذرانند. هر دانشجو یک نمره استاندارد دریافت می‌کند و در هر یک از سه ایستگاه بازخورد آموزشی دریافت می‌کند (۶).

از نظر بازخورد کیفی، تسهیل‌کننده نظرات متنی در مورد آنچه دانشجو به خوبی انجام داد و آنچه دانشجو می‌تواند بهبود بخشد، ارائه می‌کند. از نظر بازخورد کمی، تسهیلگر رتبه‌بندی برای عملکرد دانشجو ارائه

می‌کند (ضعیف، رضایت بخش یا خوب). اصطلاح "رد شدن" برای جلوگیری از بی‌انگیزگی استفاده نمی‌شود. سپس تسهیلگر برگه‌های بازخورد تکمیل شده را به مسئول آموزش به عنوان ارزیابی تکوینی تحویل می‌دهد. این نمرات به عنوان بازخورد جز ارزیابی تکوینی محسوب می‌شود (۷). با توجه به این که نتایج مطالعات مختلف به تأثیر مثبت روش ارزیابی بالینی ساختارمند عینی تیمی، بر مهارت‌های بالینی، ارتباطی و استدلالی دانشجویان اشاره دارد (۸۹). این روش می‌تواند برخی از اشکالات مرتبط با آموزش بالینی از جمله اهداف نامشخص، رویکردهای ساختار نیافته و بازخورد ضعیف یادگیرنده را که در انواع دیگری ارزیابی‌ها وجود دارد برطرف کند (۷). از طرفی مطالعه در این زمینه در آموزش بالینی دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور یافت نشد و از آنجایی که برای اولین بار محقق در رشته پرستاری در یک دوره کارورزی بزرگسالان سالمندی-۳ در بخش مغز و اعصاب نیمسال اول از این روش برای ارزیابی دانشجویان استفاده نمود؛ دانشجویان به‌طور شفاهی اظهار رضایت برای یادگیری بهتر مهارت‌ها به دنبال مشخص شدن نقاط ضعف و رفع آن داشتند. لذا به اساتید و مربیان بالینی رشته‌های مختلف علوم پزشکی پیشنهاد می‌شود مطالعاتی با هدف بررسی تأثیر این روش ارزیابی بالینی تکوینی در رضایت‌مندی دانشجویان طراحی نمایند.

References

1. Keshavarzi MH, Azandehi SK, Koohestani HR, Baradaran HR, Hayat AA, Ghorbani AA. Exploration the role of a clinical supervisor to improve the professional skills of medical students: a content analysis study. BMC Med Educ 2022; 22(1): 399.
2. Woo MWJ, Li W. Nursing students' views and satisfaction of their clinical learning environment in Singapore. Nursing Open 2020; 7(6): 1909-1919.
3. Boaz A, Davies H, Fraser A, Nutley A. What works now?: evidence-informed policy and practice. Policy Press; 2019. PMID: 33072376.
4. Miller SDW, Butler MW, Meagher F, Costello RW, McElvaney NG. Team Objective Structured Bedside Assessment (TOSBA): a novel and feasible way of providing formative

- teaching and assessment. *Med Teach* 2007; 29(2-3): 156-159. PMID: 17701626
5. Meagher FM, Butler MW, Miller SD, Costello RW, Conroy RM, McElvaney NG. Predictive validity of measurements of clinical competence using the Team Objective Structured Bedside Assessment (TOSBA): assessing the clinical competence of final year medical students. *Med Teach* 2009; 31(11): 545-550. PMID: 19909034.
 6. Miller SDW, Butler MW, Miller SDW, Butler MW, Meagher F, Costello RW, et al. Team Objective Structured Bedside Assessment (TOSBA): A novel and feasible way of providing formative teaching and assessment. *Medical Teacher* 2007; 29(2-3): 156-159. PMID: 17701626.
 7. Deane RP, Joyce P, Murphy DJ. Team Objective Structured Bedside Assessment (TOSBA) as formative assessment in undergraduate Obstetrics and Gynaecology: a cohort study. *BMC Med Educ* 2015; 15: 172. PMID: 26453191.
 8. Kumari K, Anwar S, Dhomeja N, Aslam A, Ahsan N, Gillani SM, et al. A model pattern of Clinical Teaching and Learning, Team Objective Structured Bedside Assessment (TOSBA); Perception of Medical Undergraduates in Obstetrics and Gynecology Department. *The Professional Medical Journal* 2023; 30(03): 376-382.
 9. Khalil KF, Yasmin R. Assessing team in team objectively structured bedside assessment (TOSBA). *J Pak Med Assoc* 2020; 70(8): 1436-1438. PMID: 32794501.